

Fratri Jacobo philippi Bergomensis ordinis fratrum
Eremitarum S. Aug. in omnimoda historia no-
uissime congesta Supplementum Chronicarum ap-
pellata Liber secundus Feliciter incipit.

Tas secūda hic incipit quā
in suscepto opere librum facimus secundum que et ad
Abrae natiuitatem vsque perdurat. queq; secundum
hebreos ducentos nonaginta duos continet annos.
Secundum vero interpretes septuaginta et Isidorus
nongentos quadraginta duos: Et sic ab hebreis sex-
centis quinquaginta annis differunt. Que autem sit
huius diuersitatis ratio infra dicemus.

Noe itaque summo pontifice et omnium maximo imperatore vna
cum filiis et vxore ac filiorum vxoribus ex arca egresso: confestim
altere domino edificato de cunctis pecoribus et volatilibus mundis
holocausta obtulit: et odoratus est dominus eius suauitatem odoris: pro-
pter quod eidem et filiis eius benedixit dicens: Crescite et multiplicamini
et terror vester sit super cuncta animantia terre. Undeque Noe cepit vir agri-
cola esse: et exercere terram cunctaque animantia ad pascua emisit. Cumque
(vt aiunt) byrcum caprarum in Coricum Cilicie motu emisisset: hircusque
labruscas comedisset inebriatus reliqua animantia cornibus petere cepit.
Hoc Noe comperto labrusce virtutem didicit: ipsamque quamprimum ad
dito leonis porci agniq; ac Simie sanguine ieruit: per hoc (in scius forte)
declinans predictorum quattuor animalium in vino madefactis quanda
futuram significare similitudinem. Et labrusca in bonam vitem inserta cum
eius vimum Noe auissit: inebriatus est: et nudatus tanquam agnus iacuit
in terra. Vidensque Cham pater Chanaan patris verenda nudata esse: cum
risu nunciauit duobus fratribus suis foris. Et Sem et Japheth filiali pie-
tate commoti palium imposuerunt humeris suis: retrosumque incedentes
patris verenda operuere. Eorum quippe facies verso erant: ne scilicet pa-
tris virilia viderent. Noe autem ex vino euigilans didicit que ei Cham
filius fecerat: et maledixit ei dicens: Chanaan sit seruus fratrum suorum:
Et contra benedixit Sem et ait: Sic seruus eius Cham. indeque ait: Bili-
tet deus Japheth et habitet in tabernaculis Sem. Exit autem Noe post
diluuium quinquaginta et trecentis annis. et omnes eius dies impleti sunt
nongenti et quinquaginta anni: et mortuus est. Gen. 9. Preter Sem Chā
et Japheth: alios quoque post diluuiū genuit Noe filios et filias. Viditque
ex filiis filiorum: et ex filiorum filijs ad multas usque generationes mulieri-
bus et paruulis exceptis (vt ex philonis historia colligitur) viros numero
14.000. De autem vt ex Genesi habemus sunt generationes filiorum Noe
videlicet Sem Cham et Japheth: ex quibus septuaginta due prodierunt
gentes. licet multorum filij non commemorentur qui nascendo tribubus
alijs accesserunt nullam ex se gentem facientes. De Japheth vt ab vltimo
exordiar quindecim descenderunt generationes. De Cham triginta due.
De Sem vero primogenito et omniū patriarcha vigintiseptem: quorū
omnium nomina hec ipsa cum nationibus suis sunt.

224: 2957

*De vini origine et virtute
et suis manifestis*

Japheth namq; q̄ & **Janus** bifrons qui inter **partes** latitudo cui pater benedicens dixit. **Silaret** dominus deus dominum filiorum tuorum in **Europa** septem genuit filios & ex filijs duobus septem nepotes videlicet **Homer. Madagog. Medar. Javan. Tubal. Mosoch & Tyras.**

Galatia Ex **Homer** prouenerunt **Galate** a quibus & **Galatia** regio hispanie & **Lusitanie** contermina quam a meridie habet. Ab occidente vero & a septentrione **Oceanum**. Ab oriente fluium **Sequane** & **Germanie** prouincias de qua etiam alio loco dicemus cū de **Anglis** tractabimus.

Scythia Ex **Madagog. Scythe** & **Gotbi** descendisse putantur: vt **hieronymus** testat⁹ est: de quorum regione cum de **Scytharū** regno dicemus: explicabimus.

Media Ex **Medar** **Medi** populi prouenisse ferūtur. a quibus & regio **Media** que est **Assyrie** & **Persie** vicina: cognomen accepit. a **Medo** etiam **Medec** filio (vt suo loco latius dicemus) cognominata fuit.

Ionis Ex **Javan** populi **Jones** & mare **Ionium** nomen traxere a quibus etiam **Ionis** grecorū regia est vocitata hec enī regio i extremitate minoris **Assie** inter **Cariam** & **Coliam**. a **Jonio** tamen quodam artheniensium duce **Vitruuius** nomen assumpsisse dicit (vt infra dicimus) **Hic** quoq; **Javan** quatuor genuit filios.

Hispania Ex **Tubal** **iberi** q̄ & **hispani** populi a quibus **hispania** **Europe** regio. **Terra** quidem felix rerumq; optimarum ferax. De qua cum de **hispania** dicitur enarrabimus.

Cappadocia Ex **Mosoch** **Cappadoces** populi & a quibus **Cappadocia** regio maiori **Armenie** uicina: quam **Euphrates** fluius disiungit: in qua est **ciuitas** clarissima nomine **Melcha**.

Thracia Ex **Tyras** populi **Thraces** duxere principia. & a quibus **Thracia** prouincia que in **Scythie** partibus est nomen accepit. **Ea** quippe **Regio** ferocissimos nutrit homines. quod in eis asper corporis cultus est.

Sarmatia Ex **Assiane** **Homer** filio **Japhethq;** nepote **Sarmatæ** populi pueniunt quos greci **regios** vocant. **Ibi** etiam **Scytharum** homines sunt in **Medetidos** paludis profundo habitantes. **Que** plane regio exilis est: ac tenuis i felicibus arboribus referta. **Inestq;** eis (vt **florius** in 3° **historiarum** scribit) multa barbaries: adeo vt pacem non intelligant. hos **boemos** nonnulli esse affirmant.

Paphlagonia Ex **Rapha** secundo **Homer** filio **Japhethq;** nepote **paphlagonis** & **Troia** ni emerere: & a quibus **Paphlagonia** minoris **Assie** prouincia nomen accepit. **Paphlagonis** autem aliquando in **italiam** transfuisti (**Cornelio** teste) post modum **Eneti** qui & **veneti** dicti sunt. a quibus **Venetia** prouincia cognominata est: cuius caput **Bergomum** & **Aquilicia** esse perhibent.

Venetia

Phrygia Ex **Thegorma** 3° **Homer** filio & **Japheth** nepote: **Phryges** (vt aiūt) emer

sere et a quibus **B**hrgia minoris **A**sie provincia cognominata est. **Q**ue **B**ardania et **D**ardano et **T**roia a **T**roce eius filio cognominata est.

Ex **H**elysam filio **I**auan filij **J**apheth helysei greci **E**oles appellati a quibus **E**olia regio siue insula appellata est. **E**a quippe in siculo mari viginti quinque passuum milibus ab italia distat.

Eolia.

Ex **A**barsim filio **I**auan filij **J**apheth **S**ilicum generatio prouenit. et a quibus **S**ilicia **P**auli apostoli provincia minori **A**sie et **S**yrice proxima nomen accepit. **I**n ea **T**arsus ciuitas **M**etropolis fuit.

Silicia.

Ex **S**etbim tertio **I**auan filio filij **J**apheth **S**etbei qui et **S**yprij descenderunt a quibus insula **C**ypus inter ceteras celeberrima nomen accepit. de qua loco suo dicemus cum de eius regio tractabitur.

Cypus.

Ex **R**odamin quarto **I**auan filio filij **J**apheth **R**hodij sunt profecti. **P**renominate be tribus ex stirpe **J**apheth exire que ut beatus **A**ugustinus scribit. i^o. de ci. dei c^o. ii^o. a thauo monte sicilie versus **A**quilonem per septentrionalem oceanum partem mediam **A**sie: et per omnem **E**uropam vsque ad oceanum britannicum patrias ducentas tenuerunt sub linguis et gentibus quindecim nomina gentibus et locis relinquentes: de quibus plurima sunt immutata aut a locorum regibus aut ab ipsis locis: aut ab incolarum moribus. **C**etera autem permanent ut fuerunt. **I**ta ut hodie etiam rationabiliter appareat vnde fuerunt deriuata sicut ab **A**ssur **A**ssyrij: et ab heber bebrei. **D**e quibusdam vero ratio non apparet: sicut illud quod dicemus **E**gyptios pertinere ad **M**esram filium **A**raz filij **S**em. **E**thiopes ad **C**hus et similia ut **J**osephus in primo antiquitatum 5°. c^o. refert.

Rodij.

Generationes **C**ham filij **N**oe.

Cham qui et **Z**oroastres secundus **N**oe filius: que **H**embroth nonnulli fuisse affirmant qui ob paternam irrisionem ab eodem maledictionis plaga percussus fuit. hos genuit filios.

Chus primogenitus a quo (ut **J**osephus scribit) **E**thiopes a quibus **E**thiopia provincia que est in **M**auritanie finibus perrozi. **I**n qua sunt vaste solitudines in orientem versus.

Ethiopia.

Mesraz secundus **C**haz filius fuit. a quo **E**gyptij exorti sunt: et a quibus **E**gyptus provincia licet **E**usebius eam ab **E**gypto **B**anai fratre nomen accepisse dicat. **H**ec (**P**linio teste libro 5°. naturalis historie) ab oriente rubro mari **A**ssyrieque coniungitur. ab occasu **C**yrenen et **A**phrice residuum habet. a meridie vero vsque in **E**thiopiam protenditur. **A** septentrione autem mare habet **E**gyptium.

Egyptus.

Suth tertius **C**ham filius a quo (ut **J**osephus scribit) **L**ybici populi: et a quibus **L**ybia aphrice regio que icipit ab **A**tlante **M**auritanie mote: vnde quada **M**auritanie fluius vsque modo dicitur **P**huth et a quo regio **P**huthenses est appellata: sed qui ex eo nati sunt non numerantur.

Lybia.

Aanaan quartus filius **S**am fuit a quo **A**phri et **P**henices prodire. **A**bus deinde primogenitus **C**ham et ipse sex ex se protulit filios. **Q**uorum primus fuit.

Aphrica.

Sabaa a quo **S**abei duxerunt originem. **E**t hi (ut **J**osephus tradit) arabes appellantur: qui in libano et antilibano commorantur: et a quibus **A**rabia regio est appellata. **H**ec in **A**sia est que et **I**udeam ab **E**gypto determinat.

Arabia.

- Quā Solinus Sacram interpretatur.
- Giula** secundus filiorum **Chus** filij **Cham** fuit a quo **Bethuli** prodire populi qui in remotioribus **Asprice** partibus habitare consueverant.
- Sabathaa** tertius filiorum **chus** **Chaz** nepos fuit a quo **Sabatani** progressi sūt hi nunc **Asabari** dicuntur.
- Regina** vero et **Sabataca** filij **chus** antiqua postmodum p̄diderē vocabula. **Ab** his tamen quedam **Ethiopice** gentes descendisse putantur: que in occidentali plaga habitabant.
- Defarim** secundus **Cham** filius septē ex se protulit nationes quarum sexta prodijt per **Cesloym** octava natio scilicet **Philistinorum** qui modo **palestini** dicuntur populi et a quibus **Palestina** prouincia dicta est. **Hec** teste **Plinio** in **Syria** est **Arabie** contermina. dicta prius a **Philistea** vrbe: que in ea **Petropolis** fuit.
- Lydia** etiam alium **Cham** filium fuisse ferūt. a quo **Lydi** populi et a quibus **Lydia** prouincia nomē accepit que (teste **Plinio**) est in minori asia antiqua regnum in qua non nulle sunt clarissime vrbes scilicet **lepia** **Ephesus** **Joannis** a postoli sedes et sepulchrum. **Solophon** **Clazomene** et **Pbocea**.
- Anamin** quoque **Naobim**. **Ne** percussim et alios tres **Chaz** genuit filios quoz sex nationes ignote habentur. quia bello **ethiopico** subuerse vsque ad obliuionē preteritorum nominum peruenerunt.
- Chanaan** etiam tertius **Cham** filio **Japheth** filius fuit. qui et ipse **Sydonem** genuit. a quo **Sydones** populi in quibus **Sydon** maritima vrbs habetur ex qua **Bido** fuit.
- Hembroth** **Cham** nepos et **Chus** filius fuit **Higas** quidem et vasto corpore vir qui potens primus in terra esse cepit. Quem ideo dei venatorem fuisse sacre tradunt littere. Quattuor tamen fuisse **Hembroth** vt ex auctoribus compertū habemus. Primus hic ex semine **cham**. Alter ex semine **Sem** fratris **Chaz**. **De** quo habetur (ex **Benzio** historico) **Noe** genuit **Sem**. **Sem** autem genuit. **Arphaxath** qui genuit **Sale**: qui genuit **heber** et fratrem eius **Terari**: qui genuit **Hembroth**. qui genuit **Cretem**. qui genuit **Celium**. qui genuit **Sarbumum** cognomento **Hembroth**. **Ecce** tertium. **Ex** quibus patet ex linea **Sem** duos descendisse **Hembroth**. Quartum autem dicimus **Belum** **Assyriorum** regem huius **Hembroth** filium fuisse **Hembroth**. Quia imago mundi sic inquit. **Hembroth** genuit **Assur** qui genuit **Belum** cognomento **Hembroth**. **De** quo latius mox dicemus.
- Etheum** etiam **Chanaan** filius **Cham** genuit. a quo **Etbei** dicti sunt. et **Iebuseum** a quo **Iebusei**: quorum fuit **Ierusalem**. **Amorem** a quo **Amorei**. et **Serfeum** a quo **Serfei**. **Eueum** a quo **Suei** idest **Sabaonite** **Archeum** qui **Archaf** oppidum condidit contra **Tripolim** in radicibus **libani** situm. **Auseueus** a quo **Auseuei**. **Aradium** a quo **Aradij** qui **aradam** insulam possederunt angusto fretō a **phenicis** litore separatam. **Samaritem** etiam genuit filium a quo **Syrie** nobilis ciuitasque vocatur **Acolis**. **Amatheum** item genuit a quo **Amatite**. **Decem** ex his **chananeorum** gentes expulsi fuerunt a **iudeis** de terris suis quas etiam postea ipsi **Iudei** possederūt. **Prænominate** itaq; tribus que de stirpe **Cham** prodierunt a **Sydone** vsque ad **Haditanum** fretum omnes meridionam plagam tenuerūt. que sunt patrie treccē et nonagintaquatuor sub triginta linguis.
- Generaciones Sem Noe primogeniti.**
- Sem** quoque primogenitus **Noe** sex etiam protulit filios e quibus quinque gentes singulares prodierunt. **Quius** primogenitus fuit **Elam** a quo **Elamite** prius cipes **psidis**. **Secūdus** **Assur** a quo **Assyriorum** pullulauit imperiū qui **Assur** de terra **Senaar** secessit in terram longinquam que postea ex eius nomine appellata est **assyria** que est regio maioris **Asie**. de qua infra dicemus. **Luth** tertius **Sem** filius a quo **Luthei** **Aram** etiam genuit a quo **Syrii**

quoz **A**etropolis fuit **B**amase. Et hic q̄ttuor genuit filios quoz primus fuit
 bus traconitidis regiōis q̄ ē iter palestina et Cele syrie p̄ditor: vbi et p̄cipatuz
 tenuit. In ea ē bus terra iudee cōtermia ex q̄ **J**ob, p̄pbeta ortū hūit. **I**bul secu-
 dus **A**raz filius ex quo armeni sumpserunt p̄cipia. et a q̄b^o **A**rmenia **A**sie ma-
 ioris puincia nom̄ accepit q̄ inter **C**aucasuz et **T**hauz sita ē: q̄ (iustino teste) a
Cappadocia usqz ad mare caspiū p̄cedit. **B**etbel tertius **A**ra filius fuit a quo
Saramani ppli iux̄ pontū appellati sūt. **A**esara ē q̄rtus **A**ra filius a quo **A**e-
 ones ppli. **H**e ḡntes post liguarz p̄fusionē discedētes (**I**sidoro et b̄i. i nono libro
 testante) possederūt meridianā terram ab ortu solis usqz ad phenices s̄b̄ linguis
 duab^{us} et viginti patrias v̄o. 400. occupantes

Uscij

Arme
ni.

Sara
mani.
Aeo
nes.

Sem itaqz primus filioz **N**oe anno 60 post diluuiū c̄tesimo uite sue an-
 no genuit **A**rpharath. necnō et alios filios et filias. **Q**uē nōnulli **A**el
 c̄b̄isedech sumuz sacerdotē fuisse affirmāt: q̄ primus post diluuiū **S**ale
 p̄didit ciuitatē. **I**pa est hierusalē. **I**s postq̄ genuit **A**rpharath vixit annis qu-
 gentis. **E**t facti sūt om̄s dies **S**em āni sexcēti duo et mortuus est. **V**en. ii. Post
 benedictionē filioz. **N**oe usqz ad **A**braā nlla aliquoz i sacra scriptura fit metio
 nec tū eos defuisse credēdū est ut infra dicemus. **S**ed si oēs p̄memorarentur (ut
Aug. ait) nimis longum esset.

2242 2957

Noe post diluuiū ferūt q̄rtuz genuisse filioz noie **J**onichū n̄iz igenio eminētissī-
 mū et p̄ magnū astronomū q̄ primus oīum sydez cursus et stellaz habitudines
 p̄templatus fuit. **Q**ua qdē disciplina ortū pariter et occasū q̄ttuor principalū re-
 gnoz p̄uidit et docuit. **C**ui cū pater ut **M**ethodius scribit nō ptes iter fratres
 sed mumerā dedisset p̄festim i **A**etbā terrā secessit ibiqz regnās gentē haud mi-
 nimā sibi p̄stituit. **H**ec. n. **E**lypseoz. i. solis terra est. ad quē nōnulli ex filiis **J**a-
 p̄beth viri sapiētes accedētes **J**onicho ipi ciuitatē extruxerūt. **E**t ex eius noie
Jonichā appellauerūt. **H**ic **M**embroth gigāte hūit discipulū. quē et docuit quō
 super ḡns **C**haz impare posset. **E**t p̄p̄ea iter **M**embroth v̄z **A**ssyrioz et **J**oni-
 chi regnū sep̄ pax icōcussa fuit. **H**uic aut̄ mortuo successit **C**osdron ei^{us} fili^{us} qui
 genuit **S**ubsyrfadebeth regē **A**etbā q̄ sexagita septē cūit civitates ab **E**uphra-
 te **F**lunio usqz ad **E**drozā. oēm̄qz indoz terrā p̄populatus ē. **I**ngressus quoqz
 desertum **S**alba **I**smaelis filios ab **E**remo **E**teruio pepulit.

Arpharath **S**e fili^{us} c̄tesimo et trigessimo quinto uite sue āno gēuit. **S**a-
 la. post cuius natiuitatē et vixit annis. 207. et alios genuit filios et filias.
Ac sic om̄s eius dies facti sūt āni trecēti et triginta octo. ac mortuus est
Vn. ii. **H**ūc dicit **A**ug. iō. de ci. dei. c. iō. genuisse. **S**aynā septuaginta iter p̄tū
 op̄inione sequēs. **A**b isto **A**rpharath (ut **J**osephus tradit) emerferē. **C**aldei
 a quibus et **C**aldea regio appellata est. **H**ec est in **A**sie partibus **A**rabie cōter-
 mina longe plana: et fontū indiga. in qua **b**abylon magna fuit.

2244 2955

Sala **A**rpharath fili^{us} trigessimo sup̄ c̄tesimū b̄m **A**ug. et **I**sido. uite sue
 āno genuit **H**eber. **Q**uo nato postea vixit ānis. 303. atqz alios gēuit fili-
 os et filias. **A**c si oēs **S**ale dies facti sūt q̄dringēti et triginta tres āni. **E**t
 mortuus ē. **V**n. ii. **A**b isto **S**ala (b̄z **J**osephū) **S**amarite q̄ et indi. p̄diere. q̄ prio
 india q̄ ē termin^{us} orientalis icoluer. q̄ et ab ido flumie i cuius rippis he **S**ama-
 rite gentes primo quieuerē nom̄ assūpsit. **I**ncipit aut̄, ab oriēte usqz ad **A**siam
 ex occidentali p̄te p̄cedēs. ex meridiāo v̄o usqz ad idicū mar: et ex septētrioe usqz
 ad **C**aucasū. **I**ndus ille flunius maximus est: qui (teste **H**erodoto li. bist. 4. so-
 lus post **N**ilum **L**ocodrillos producit.

2379 2320

Heber **S**ale fili^{us} trigessimo q̄rto sup̄ c̄tesimū vite sue anno secundum.
Aug. et **I**sido. gēuit **H**alech. **Q**uo nato d̄inde vixit. 330. annis **A**c per
 hoc facti sūt om̄s dies **H**eber q̄dringēti et septuaginta q̄ttuor anni. **E**t
 mortu^{us} ē. **V**n. ii. **A**b isto heber hebrei iudei appellati sūt. **I**n cui^{us} plane familia
 sola (teste **A**u. iō. d. ci. dei. c. ii.) dū ligue diuiderēt ligna hebreā q̄ ātea una sola
 erat remāsisse d̄r. **I**pa q̄ppe prio hūana dicebat. **H**ūit p̄terea heber hic aliū filiū
 noie **J**octā. cui^{us} **A**boyses memit q̄ gēuit **B**elmodach et **S**aleph et **A**pharmoth

2509 2509

Jare & Azuram. & Uzal. & Beda. Ubal. & Abimael. Saba & Ophir. Ciula & Joab. Et eorum bitatio facta est de Bassa pgentibus vsq; Sephar montē orientale. Et he oēs sunt familie Noe iuxta populos & nationes suas a quibus diuisus ē mūdus & gētes post diluuiū. Unde oib⁹ supputatis gen⁹ hūanū oē v⁹ septuaginta tribub⁹ p⁹tineri. Licet nō sit credēdū q^d & alij quoz nō noiat posteritas sine ple⁹ decesserit: s; q^d ex eis geniti fuerūt nō meruerit ppriū nomē gētis: s; alijs gentib⁹ addebantur. Et tunc terra erat Labij vniū & sermonū eozundē.

Nebroth gigas fili⁹ Chus filij Chā filij Noe. His t⁹ p⁹ auo suo Noe vita sūcto eductus a Jonicho rege Aethā Noe filio libidie dominādī successus i gēus Chā iperū usurpauit. Cui⁹ regni p⁹icipiū fuit Babylon quā fūdauit: & Arath & Archad & Calāne i terra senaar. Quāobzē dei venatorē cognominari pmertu it. Venatorē inq⁹ i. deceptorē & hūani generis oppressorē. Qui suscepto ipio dixit ad pximū suū Iectā: v⁹ Noe pnepotē: cui⁹ ex⁹ p⁹motus: & ipse in Sem filijs p⁹icipatū occupauerat. & ad Suphne qⁱ Japheth filijs regnare cepat. Ho⁹z qp⁹ ductu & auspicio vniuersa Noe posteritas regebat vniuersi certe ex orientēi Capō Senaar p⁹uenerāt. Ipsis itaq; p⁹gregatis Nebroth cū eēt audacissim⁹ & manu fortissim⁹. Venite iqt faciam⁹ lateres & coquam⁹ eos igni & edificem⁹ ciuitatē & turri: cuius cacumē ad celos vsq; p⁹igat. Quā cū edificare cepisset de⁹ (vt scriptura dicit) edificantiū supbiā hac aīaduersione sola p⁹culsit vt gētes due & septuaginta que eo ex oī mūdo p⁹uenerāt: qbus & eo vsq; vni fuerat labiū eadēq; lingua totidē linguaz p⁹fusiōe supiducta sepauit necessitatē iducētē vt alter alterius vocē nō itelligeret: & sup oēm faciē terre spargerēt. Et cū ipantē dominatio i lingua p⁹sistat supbiā Nebroth i lingua dānata ē ut ipse nō itelligeret iubēt hōi qⁱ itelligere noluit deo iubēti sibi. Nebroth at linguaz p⁹fusiōe a deo p⁹fusus i n p⁹sidē statim secessit. Abi & p⁹fas ignē colere docuit. Inde q; error ille cecitas illoz hōiūz mētes inuasit vt sole deū eē putauerit. Demū (vt qdā tradūt) a filijs qⁱ octo fuerāt castratus vna cū Camesse filio i italiā traiecit. Ibiq; vbi nunc Roma habet vrbē p⁹didit quam ex noīe filij Camessaz noiauit.

De hac turri & linguaz p⁹fusiōe (teste Iosepho) Sybilla i hūc modū scripsit. Quz oēs mortales vna vterent⁹ lingua qdā ex his altissimā turri edificauerūt cupiētēf p⁹ eā illos celū scandere posse. Deus vō turbies mittēs turri euertit: & fabroz oīum & oparioz linguā p⁹fundēs. Unde vrbē quoq; p⁹tigit babylonē appellari. Eadē vrbē a Semy ramide Nini m⁹re: adeo āpliata fuit: vt Caldeā & Mesopotamiam a se babylonā cognominari fecerit.

Dōstrosoz quoq; mltā hōiūz gēna p⁹ linguaz varietatē adeo factā varijs i locis p⁹ducta fuisse ēt Au⁹ i. 6. d. ci. dei. c. 8. p⁹mcorat. De⁹. n. ipse cū sciret qz p⁹tiū v⁹ silii tudie vel diueritate p⁹tereret pulchritudinē vniuersi ēt mōstrosos hōtes i mundū p⁹ducere voluit. E q⁹ qdā dicūt repiri qⁱ i media frōte vniū tū hūit oclūm: & hi monoculi appellāt. Quibusdā vterq; sexus & dextera māma virilis: sinistra vō muliebris: hos alternis vicib⁹ coeūdo & gignere & parere quos Hermaphroditos appellam⁹. Alijs ora nō eē s; p⁹nares solo halitu viuere. Alios statura eē cubitales quos pigmeos greci vocāt p⁹ anū octanū viuēdo nō excedūt. Hi ppli (Plinio teste l⁹ 7. nālis hist.) tenētes mōtana Indie: vicia tū oceāo salubri celo sempq; uernātē. hūit singulare bellū p⁹tra grues. Ho⁹z mulieres (Solinus) an no qnto parere dicit: & octauo scenscere. Itē gētes alie sūt i qb⁹ singuli singula crura i pedib⁹ maris hūit nō flectētēs poplitem: & tū mirabilis celeritatis quos Sciopedas vocāt. Hi ēt Plinio vbi supra teste p⁹ estinū ipsi i terra supini iacentes pedū se vmbra p⁹tegūt: vnde & nomē iditū. Hos idē Plin⁹ i desertis Indie p⁹trib⁹ bitare cepit. Quosdā alios sine ceruice habētes oculos i humeris. Quosdam alios Synocephalos quozum canina capita atq; ipse latratus magis esse bestias q⁹ homines profitetur. Quisquis tamen (Aug⁹. iquit) Aspia nascit hō i. animal rationale mortale quantūlibet nostris inusitatam gerat formā sen aliō qdēq; ex vno p⁹toplasto originē duxisse nemo dubitare d⁹. Aliquis hō ēt a nobis aliquando & Mediolani & Brixie ab ānis paucis citra visus ē in vno corpe

Monstruosa hominum genera

superioribus et inferioribus membris duplex. Ita reperiuntur et multi alij hominum fe-
tus (vt locis suis infra dicemus) ab usitato cursu nae exorbitantes. Quod nobis
absurdum videri non debet: vt quemadmodum in singulis quibuscunq; generibus quedam
monstra sunt hominum: sic et in vniuerso genere humano quedam monstra sunt gentium.

Phalech autem Heber filius trigesimo supra centesimum vite sue anno scilicet
Aug. et Isidorus genuit Ragan. Postquam natus est vixit annos. 109. et alios
genuit filios et filias. Unde facti sunt omnes dies Phalech ducem et trigin-
tanonem: et mortuus est. Cuius. ii. hic interpretatus est diuisio: quia in eius ortu cum terra esset
labij vniuersi in turris edificatione confusus est. Sed forte quis dicet. Si in diebus Pha-
lech diuisa est terra per linguas. id est homines qui tunc erant in terra. Quare non ex Pha-
lech nomine potest quod Heber appellari debuit lingua illa que fuit omnibus ante con-
fusione? Ad quod respondet Aug. is. de ci. dei. c. ii. quod Heber tale nomen imposuit filio vt
vocaret Phalech: quod interpretatur diuisio: quia ei tunc natus est quando terra per lin-
guas diuisa est. id est ipso tempore vt hoc sit quod dictum est. In diebus eius diuisa est
terra. Quippe nisi Heber adhuc viueret quando linguarum facta fuit multitudo.
Phalech. id est diuisionis nomen filio non ididisset. Et ideo vt Aug. inquit. Credenda
est ipsa fuisse prima illa communis quae depenauerat illa multiplicatio muta-
tioque linguarum.

Scytharum regnum his temporibus in regione septentrionalis Aug. is. de ci. dei. c. 3. initium
sumpsisse scribit. Ubi et primum regnauit Thanao a quo etiam Thanaus flumini
(ingenti cognitus fama) nomen accepit qui in paludem defluit. Neotidem: quoniam ni-
uale appellauit. Vir. in 4. Geo. Hec regio diuiditur ab ipso Thanaus flumini: et
vna pars remanet in Europa: altera in Asia praedicitur. Que autem est in Europa
ad Thraciam terminatur et pauca gignit animalia et a flumine remanet illeca. Que vero in
Asia ad orientem vergens diuersas continet gentes: de quarum moribus dixit Ju-
stinus in primo Epitomatium. Communiter autem omnes Scythice gentes equitantes
deferunt arcus: qui non ex aratoribus sed ex feris quas venantur victitant. Regnum hoc
quod vetustissimum est quod barbarum est inter quattuor principalia regna non computatur.
Nulli tamen hominum Scythica gens unquam cessit. Immo et Varii plebem regem su-
gavit. Cyrum occidit. Sibirionam Alexandri magni ducem deleuit. Gesoim
egyptiorum regem cum omni exercitu et apparatu belli repulit atque fugauit. Asiam ter
bello subegit et per annos multos sibi vectigale fecit. Et Scythibus multi exierunt
qui res magnas gesserunt. Amazones primo clarissime mulieres que in bellis per
clara gessere facinora. Bactriani et Parthi ab eis descenderunt. Attila ille magnus
qui panoniam subegit et aquilam enertit: ac in germania multas edidit vastitates
ab illis descendit Helior: rex hominum rex qui contra Iustinianum imperatorem insurre-
xit ex Scythia origine duxit. Longobardi nostri: Ungari: Castellani: Gothique
vniuersi ex Scythibus emerere. Dauis quoque ac Turci tempore Papini franco-
rum regis (vt suo loco de omnibus dicemus) ex Scythia praedierunt. Ea quippe Scytharum na-
tio ex Adagog Noe nepote (vt Hieronymus scribit) ortum habuit. Barbara enim
est: que nec iustum aliquid tenet nec rectum. Serpentes et idola colit multis inuolu-
ta libidinibus.

Ragan seu Reu Phalech filius. 32. supra centesimum vite sue anno: testibus
Aug. et Isidoro genuit Saruch. Quo nato vixit et annis. 207. et alios
genuit filios et filias. Et cum facti fuissent omnes dies Ragan anni trecenti et
trigintanone mortuus est: ac multos post se reliquit filios et filias. Cuius. ii. Cuius tempore
templum multa primum constructa fuisse referunt. Et quaedam gentium principes adorari cepit.
Amazonum feminarum regnum Ragan huius tempore principium inter Scythias et Albanos suscipere
ferunt. De certe femine Scythice fuere iuxta flumen Thanaus primum habitantes: de
inde ad loca iuxta Thermodonta flumen deuenerunt: qui ideo ab aliquibus Ama-
zonis vocatus est. Unde ulterius procedentes magnam Asiae partem subegerunt. Fue-
runt autem his prime regine belligere Parthisia et Lampedona que se Marte ge-
nitas perhibebant. que ex Europa procedentes magnam Asiae partem subegerunt:
ubi Ephesum et Smyrnam et alias plerasque ciuitates perdidit. Nec eis cum viris res

2543 2556

2773 2426

Nota de mulieribus
Amazonibus

erat nisi veris tempore cum quibus vulgo delectari consueuerant: quousque grauidas se pferiret. Quibus si mares nasci contingeret enecabant sine feminae aputas iustisque dexterioribus mammis bellica exercebant officia: Unde Amazones dicte sunt ab a: quod est sine: et mazo mamma: quasi sine mamma. De his vide Iustinum in primo Epitome. li. et Diodorum siculum.

Egyptiorum regnum est huiusmodi Ragan tempore initio sumpsisse constat. In quo (teste Eusebio) primum regnavit Sores: quod quidem crebris et diuisis altercationibus seu tumultibus mutatum fuisse legimus. De quo est pferpe in sacris litteris huiusmodi mentio. Duravitque usque ad Augustum. Ea quippe Egyptus a Mesran filio Cham habitari primum cepta fuit. Regio si quidem aethiops est: que ut nonnullis placet ab Egypti Banai fratre id nomen postea adeptam est. Et ut Plinius in 5. naturalis historie. scribit ab oriente Rubro Mare Assyriam coniungit. Ab occasu Cyrenen et Aethiops residuum habet. A meridie usque in aethiopsiam pertenditur. A septentrione vero Egyptum mare habet. Et cum in ea raro aut nunquam pluat Nilus inundatione secundatur.

Boemorum regnum est tempore istis ut ex eorumdem Chronicis colligere potuimus initium suscepit. Nam princeps quidam Boemus nomine qui turris babel extructioni interfuerat per Italiam transiens. Alemaniam penetrans ultra Danubium pcedit: et terram a se Boemiam nominavit. Ea sane provincia (ut ex libro de rebus proprietatibus huiusmodi) est in Aethiopsia posita: auro et argento maxime fecunda planitie: vineis: arboribus aromaticis grata: diuersarumque ferarum generibus referta: fluminibus irrigua: ab oriente habet Germaniam: cuius caput est Praga ciuitas maxima. In ea provincia Amazones mulieres regnandi principia suscepere. Feruntur quippe tres ibi fuisse sorores mulieres siquidem prestantissime: quarum una astrologum peritissima fuit. Altera herbarum mirabilis prenostica. Tertia quadam singulari prudentia preedita. De cum virgines essent. cum consilio decreuerunt ut earum minorum vix susciperet. qui esset Boemie dux: et terra per viros regeretur. Quibus maior quam in astronomia fuerat edocta. Pergratur inquit vir qui agrum in duabus vacis variis percindat. Quo inuento eius statim stimulus effloruit: et adductus uxorem duxit. Qui regno suscepto calceos rusticanos in regni thesauris: ad sui sociorumque successorum humilitatem seruari mandauit. Hi in hodiernum usque diem apud Pragam (ut aiunt) diligentibus cura seruantur.

2905 2294

Saruch Ragan filius trigesimo supra ceteris vite sue anno. Aug. et 31. testibus genuit Nachor: posteaque et vixit annis ducentis: genuitque alios filios a filiis: factique sunt omnes dies eius ducenti et xxx. et mortuus est. Gen. ii.

2930 2269

Assyriorum regnum in orientis plaga anno vite Saruch. xxv. (Eusebio teste) suscepit initium. Quod quidem regnum huiusmodi Aug. is. d. f. i. dei est: ceteris insignis fuit: cum et per annos. 1302. a primo rege Belo Nebrothide usque ad Sardanapallum vltimum sub regibus triginta septem potestatum sit.

Assyria Aethiopsia regio fuit que ab oriente fluuius euphrate: ab occidente vero mari et Egypto terminatur. A septentrione vero habet Armeniam et Cappadociam. A meridie autem habet sinum arabicum. Hec est Syria.

Belus Nebrothides igitur primus Assyriorum rex fuit qui regnavit assyriis in Babylonia annis. 75. vbi suo potestus fuit imperio. Paruo quippe ambitu (ut Iustinus dicit) regnum eius claudebat. Ab isto autem nefandum idolatrie genus initium suscepit. Eo. n. mortuo Ninus eius filius solemnibus exequiis honoras sumus dum Ninus ne ipsius obitu torqueret dolore in solatium eius doloris imaginem patris sibi sculperet fecit: cui tantam exhibuit reuerentiam ut quibuslibet reis ad illam confugerent perceret. Nobis et Regnicole omnes simulacro diuinis honores impedere ceperunt multisque exinde temporibus exactis eum vocare Percurium. Quo ex plurimi nobis suis charis mortuis imagines dedicare ceperunt. Ex quo per orbem horrenda idolorum multitudo sensus enagata est. Sicque ab eius nomine diuersimode sunt Idiomaticum diuersitatem idolorum nomina deriuata sunt. Nam aliqui Bal eum vocant. Alii Bebel. Alii Baal. Alii Babalais. Alii Belphegor. Alii Belzebub dixerunt. Huiusmodi tandem idolum Daniel cum templo subuertit. ut per Daniel vlti.

Abraam.

Zoroastres quem nonnulli Cham filium Noe existimant primus Bactrianorum rex p hoc tps i bactriania que est Asie regio Scythis propinqua regnavit. Cuius populus sic ut tradit Curtius per bellicos fuit qui nec aratro alioque exercitio sed rapinis sibi victum querit. Ex quo i armis semper versatur. Hunc ferunt primum artis magice inventorem. septemque liberales artes primum indagasse quas in septem columnis eneis totidemque latericis contra vtriusque iudicium sculpsisse. Cuius libros Ninus Assyriorum rex eo superato et interfecto exuri mandavit. De isto Zoroastre Solinus Augustino testante sic scripsit. Nascentium vox prima vagitus est. Aetate enim sensus differunt in sexagesimum secundum diem. unum tamen novimus Zoroastres v3 eadem hora risisse qua fuerat natus. Nec quicquam boni risus ille inquit Aug. protendebat.

an 62 dia no videt. f. 3035

Nachor Saruch filius septuagesimonono vite sue anno fm Aug. et Isido. genuit Thara. quo nato vixit annis sexagintanovem: et alios genuit filios ac filias. factique sunt omnes dies Nachor anni 148. Et mortuus est. Gen. ii. Sicyoniorum regnum in Achaia septuagesimo quarto vite Nachor (teste Eusebio) initium sumpsit. ubi primus regnavit Egilaus a quo Egilaea vocata est que postea Panaa. Deinde Achaia dicta fuit: cuius maxime clarum oppidum Corinthus fuit. Porro regio hec (vt testis est Plinius in quarto naturalis hist.) fertissima est oliuetis et bacchis que Licabonia vocata fuit. De huiusmodi regno Aug. 18. de ci. dei. c. i. sic dicit. Sicyoniorum regnum admodum paruum erat. De quo etiam Varro velut antiquo tempore exorsus multa locutus est. Peruenit autem aliqui ad Athenienses. deinde ad Latinos. postmodum ad Romanos. denique ad Turcos: vt suo loco dicemus. Egilao autem regi successit Europl. Quod quidem regnum duravit usque ad Belisacerdotis tempora sub quinque regibus: et vigintiduo: et sexaginta supra octingentos. per quos sacerdotes Carnij constituti sunt.

3035 2164

3109 2090

Hispaniarum regnum his temporibus (Isidoro teste) a Tubal Phalech filio ortum est. Et namque ex Armenia egressus primus Hispaniarum regnum obtinuit: ubi sedem sibi constituit. Hec primo Iberie nomen accepit. Regio quippe Europe est que a montibus pyreneis incipiens et per columnas Herculis circueit usque in borealem oceanum protenditur: ita vt omnia in eo circuitu ad Hispaniam spectent. Cuius magnitudo (vt Apianus clarissimus historicus ait) multa est et incredibilis in vna regione. Hec namque milibus stadiis eius latitudo commensuratur. Longitudo vero prorsus eadem esse videtur. Illamque postea diuerse gentes et variis nominibus cognominate inhabitauerunt. Quin et flumines plures navigabiles continet: minoresque alios diuersos et quosdam in illos defluentes. Terra quoque ferax frumenti: vini: olei: auri: gemmarum: atque metallorum omnium. Insuper homines bellicosissimos gignit equosque velocissimos. Refert Varro in hispaniis equas quasdam ex vento concipere: eo quod cursu tam veloces existant vt merito exuentis concepti fuisse ferantur. Hec regio inter Aethiicam et Galliam sita est a septentrione pyreneis montibus clausa: reliquis partibus vndique mari clausa. In eam interfluunt quattuor magna flumina. scilicet Betis: Admens: Iberus: et Tagus aurum trabens. Habet hispania sex provincias. Taraconensem: Carthaginensem: Lusitaniam: Galatbiam: Beticam: et Tingitanam. Ea primo vt diximus Iberia ab Ibero flumino cognominata fuit. Postea ab Hespero Atlantis fratre Hesperia: vltimo ab Hispali ciuitate que maxima Hispania nuncupata est. Cuius vrbis accolae Cesar grauius increpuit: quod Hneo et sex filijs magni Pompei fauerant. Nec a romanis vnquam domari potuit: quoad ab Octauiano Augusto in provinciam redacta. In ea Serion rex fuit Tergeminus vir quidem gregum et armentorum felicissimus: quem Hercules victum nobilioribus priuauit armentis dicente Seneca.

Egilaus et vltio Comphi

Inter remotos gentis hesperie greges.
Pastor triformis littoxi et charcheshij.
Peremprus: acta est preda ab occa su. vltimo.
Notum Citeron pauit Oceano pecus.

2035

314

Thara Nachor filius septuagesimo vite sue anno Augustino et Isidoro testibus genuit Abraam Nachor et Aram quibus genitis vixit annis. 135. Et sic oēs dies Thare facti sunt ducēti et quinqz. Et mortuus ē Sen. ii. Porro Arā filius Thare genuit Loth in terra natiuitatis sue: et ibidē mortuus est. In huius autē Thare familia veri dei cultus remansisse perhibetur. que cum ignem adorare renueret a Caldeis persecutiones sustinuit. Quāobrem Thara ipse cum Abraā filio et Sara Abrae vxore ac Loth nepote suo secedens ide i Mesopotamiam peruenit. Inde qz digressus i ciuitatē Parā se cōmilit: vbi et demū mortuus est. Ad idem et Nachor haud multo post e Caldea digressus patrem subsequutus est.

Mesopotamia autem fuit Asia maioris regio in medio Tygris et Euphratis constituta ab oriente Tygris habens: ab occidente Euphratem: a meridie Babyloniam: et a Septentrione Caucasum.

2038

314i

Ninus secundus Assyriorum rex vigesimo septimo Thare anno patre eius Belo morte sublato Assyrijs regnare cepit et regnavit annis. 52. Ipse enim secundum quosdam non secundus, sed primus rex appellatus est: eo quod pater eius Belus se Babylonie tantum regem nominari voluerit: ibique et regni sui principium et finem habuerit. Porro Ninus hic (ut Iustinus in primo Epitbo. refert) veterem et quasi auitum more gestibus noua imperij cupiditate mutauit inferrens bella finitimis et rudes adhuc ad resistendū populos superauit et ad lybie finem vsqz peruenit questiqz dominationis magnitudinem assidua possessione confirmauit. Comitibus nāqz proximis duz accessione virium fortior euasisset: pertransiuit ad alios. et cum proxima queqz victoria sequentis instrumentum esset. Totius citra Indiam orientis populos sibi subegit: populūqz sibi a patre dimissum (cuius tranquillitatem fouere debuerat) bellorū laboribus implicauit: et per singulas quasqz orientis partes crudelitate tyrannica secum traxit. Hic cum Sozoaste Bactriano: rege confligit: ipsumqz superatū interfecit. Per Tharam virū Industrius primo Numos cudere fecit. Niniuem suae Nisibin triūm dierū itinere ciuitatem grandem cōdidit ipsamqz regni sui caput constituit. In qua dyademate suscepto toram vitam duxit inquietam Tandem cum quinquaginta duobus annis regnasset: sagitte ictu laborem cum vita finiuit.

Idolatrie ortus.

Sane compertum habemus Idolatrie scelus execrandū quod fuit omnis mali principium et finis his temporibus initium sumpsisse tribus maxime de causis. vt ex veterum monumentis colligere potuimus homines ad idolorum cultum allecti Affectū. Amore. Adulatiōe. atqz artificij diligentia circa sepulchra. Nā primo cū Syrophanes quidam egyptius dilecti filij sui defuncti solatium quereret erroris seminarium suscitauit. Cumqz error inueteratus in idolorum cultu diffundi cepisset ad eos tamen ritus non omnes respexere. Quippe philosophi qui vnū deum colere cum pro multiplici dispoñe qua varijs modis mundum regit: varijs appellauere noibus. vt Ciceronius quia vitā prestat. Sentinus qz sentit. Iuppiter qz iuuat. Plato etiā in libro qui philosophus prescribitur refert poetā ludricam et scias ad vsuz viuendi cōcessas in Idolarū spēm effinxisse et proprijs ea nominibus appellantes. Sciam. n. collēdi agros: Cereres. Colende vinee Bacchū nuncupantes. Turpes et hominum actus inter deos numerātes. Et propterea Isido. in Etymo. dixit. Quos pagani deos dixerunt homines fuerūt. Et pro vnus cuius vita meritis vel magnificentia coli apud suos post mortem cepere sed demonibus persuadentibus quos illi pro sola memoria honorauerant minores deos estimauerūt. Ad ista vero magis excollenda poetarū accessere signēta.

Secunda itaqz Itas in Thara isto septuagesimo vsqz etatis sue anno terminata est. a diuinio. s. vsqz ad Abrae natiuitatē per decē generationes propagata primo fm Isido. in. 5. Etbi. (vt premissus ē) 942. annos habens. Secundū septuaginta et Augu. in. 16. de Hi. dei. c. 10. 1072. Secundū hebreos et iosephū ac Hiero. 292. Secundū vero Abethodij. martyre Cycladē. Causa autē huius diuersitatis ē quod septuaginta interpretet et Augustinus primo generationes vndecim ponūt. Secūdo addunt ad natiuitatē cuiuslibet generantis centum annos ab Arphaxath vsqz ad Nachor. Et sicut Noe ab Adam decimus fuit. sic Abraaz decimus fuit a Noe.